

(ALDC, VIII, 1918. És una noia *molt bonica*)

En aquest mapa i comentari no analitzem l'aspecte fonètic de l'adverbi (*mo[l]/mo[lɪ]*), impossible d'estudiar perquè forma part del sintagma "molt bonica", sinó que ho fem morfològicament en qualitat de component del superlatiu absolut. Aquest, en llatí, es formava afegint el suf. *-íssim* (< -ISSIMUS) a l'adjectiu, mantingut en català com a cultisme (*santíssim*), però més freqüent com a forma perifràstica, que predomina territorialment amb *molt* (< MÜLTUM), o, eventualment *moltíssim* 72, 83. A voltes l'adverbi és: **1) força**, canvi experimentat pel substantiu (< FORTIA) des de 'en gran quantitat' (*força gent*) a 'en alt grau' (*força bonica*), amb un cert ús des del s. XIX, avui concentrat en ross.; **2) ben**, var. de *bé* (< BĒNE, forma adverbial corresponent a BONUS) quan precedeix l'adjectiu, general, però que en els nostres materials apareix en ross.; **3) un munt** (< MŌNTEM), usat primer

amb valor quantitatiu (*un munt de coses, n'hi ha un munt*), s'ha revestit del valor de 'en alt grau' (*un munt bonica*), significat propi del ross. i amb un canvi semblant al de *força*. L'alg. *assai* 85 és pres de l'it. *assai* (< AD SATIS) que de 'suficientment, bastant' va passar a 'molt'. La resposta *més* 163 només s'explica dins el context "quina xica *més* bonica!". Com a mot en relació semàntica, cal notar la forma arcaica *mellor* 'millor' 63.

Des d'un punt de vista geogràfic *molt* és un adverbi pancatalà, acompanyat de *ben*; *força*, que aquí apareix com a propi del ross., coneix un ús més ampli, mentre que *un munt* ponderatiu és exclusiu del ross.

Molt, *ben* i *força* són mots normatius des del DG1, 1932.

